

Besluitformulier

Team Economie

Zaaknummer: 3795893 Datum: 9 februari 2026	Opsteller: I. van Toorn
Onderwerp: Samenwerkingsovereenkomst Bentwoud 2026	
Besluit: <ul style="list-style-type: none">• De Samenwerkingsovereenkomst Bentwoud 2026 aan te gaan.• De samenwerking tussen Provincie Zuid-Holland, Staatsbosbeheer, Gemeente Zoetermeer, Gemeente Waddinxveen en Gemeente Alphen aan den Rijn ten aanzien van beheer en doorontwikkeling van het Bentwoud voor te zetten.• De burgemeester verleent volmacht aan wethouder R. Breeuwsma voor ondertekening van Samenwerkingsovereenkomst Bentwoud 2026.• De raad te informeren over de te sluiten uitvoeringsovereenkomst.	

Publiekssamenvatting

Het Bentwoud is een recreatiegebied in de provincie Zuid-Holland tussen de kernen van Zoetermeer, Benthuizen en Boskoop. Het Bentwoud ligt op het grondgebied van de gemeenten Alphen aan den Rijn en Waddinxveen. De oppervlakte van het gebied is ruim 800 hectare en is een belangrijk recreatiegebied voor de bewoners van Zoetermeer, Alphen aan den Rijn, Waddinxveen en boven lokaal in Zuid-Holland.

Het Bentwoud is één van de vier toeristische iconen binnen Alphen aan den Rijn die samen met het belang van recreatie & toerisme, recreëren in het groen door middel van wandelen en fietsen, benoemd zijn in het coalitieakkoord 2022-2026. Het Bentwoud draagt daarmee bij aan een Gezonde Leefomgeving in de gemeente Alphen aan den Rijn en de omliggende regio. En versterkt daarnaast de verbinding met de lokale ondernemers in het gebied en daarmee de lokale economie.

Provincie Zuid-Holland, Staatsbosbeheer, Gemeente Waddinxveen, Gemeente Zoetermeer en Gemeente Alphen aan den Rijn zijn bestuurlijk betrokken bij het Bentwoud (sinds 2000) ten aanzien van het gezamenlijke beheer en de doorontwikkeling van het Bentwoud.

Op verzoek van dit Bestuurlijk Overleg Bentwoud is een nieuwe Samenwerkingsovereenkomst Bentwoud 2026 vastgesteld die de huidige samenwerkingsovereenkomsten vervangt. Met het aangaan van deze samenwerkingsovereenkomst 2026 onderstrepen de betrokken partijen het gezamenlijk belang en waarde van dit gebied. En continueren deze samenwerking door uitvoering te geven aan het Uitvoeringsplan Bentwoud 2024-2029.

Het college van burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn is verheugd deze samenwerking voort te kunnen zetten om de toekomstige ambities van Bentwoud te kunnen

realiseren. Wethouder R. Breeuwsma zal op 12 maart 2026 de Samenwerkingsovereenkomst Bentwoud 2026 namens de Gemeente Alphen aan den Rijn ondertekenen.

Inleiding

Het in 2024 opgestelde Uitvoeringsprogramma Bentwoud 2024 – 2029 is de uitwerking van het eerder opgestelde Ontwikkelperspectief Bentwoud, waarin dé visie voor de toekomst van het grootste aaneengesloten bosgebied in de Randstad is vastgelegd. Met drie heldere ambities— breed recreatief aanbod, sterke natuurbeleving en vindbaar en herkenbaar Bentwoud—geeft het programma richting aan de ontwikkeling van 2024 tot 2029.

De doelstelling is om meer inwoners en bezoekers te laten genieten en laten bewegen in het groen, herstel biodiversiteit en behoud landschapselementen. Dit draagt ook bij aan de doelstelling van de Gemeente Alphen aan den Rijn inzake een gezonde leefomgeving en brede welvaart. Bewegen in de natuur draagt bij aan een goed vestigingsklimaat en meer gezondheid.

Om deze volgende fase kracht bij te zetten hebben de betrokken partijen hebben met elkaar geconcludeerd het wenselijk te vinden om de huidige samenwerkingsovereenkomsten te herzien, te vereenvoudigen en te komen tot één Samenwerkingsovereenkomst Bentwoud. Met vaststelling door betrokken partijen van deze nieuwe samenwerkingsovereenkomst zullen de eerdere samenwerkingsovereenkomsten worden beëindigd.

In 2026 wordt in een separaat traject de beheerkaart actueel gemaakt en worden nieuwe afspraken gemaakt over de toekomstige onderlinge organisatie/verdeling van het beheer en onderhoud en van de kosten daarvan. Dit komt in de plaats van de huidige overeenkomst Onderhoud en beheer fietspaden Bentwoud op grondgebied Waddinxveen tussen gemeente Alphen aan den Rijn en gemeente Waddinxveen (dd. 6 november 2014).

Beoogd maatschappelijk resultaat

- Het Bentwoud levert een belangrijke bijdrage aan De Gezonde Leefomgeving, 800 ha recreatiegebied voor inwoners en bezoekers gemeente Alphen aan den Rijn, omliggende regio en zuidelijke randstad.
- Daarnaast vertegenwoordigt het Bentwoud een uniek natuurgebied met gevarieerde waarde op het gebied van biodiversiteit en landschap.
- Het draagt educatief bij via excursies die georganiseerd worden door o.a. Staatsbosbeheer en het educatieprogramma van Natuurwijs.
- Recreatieve en natuurdoelstellingen in het Bentwoud te verbinden met lokale ambities en initiatieven waarmee de lokale economische ontwikkeling versterkt wordt.
- Avifauna/ SLA voeren een Patrijzenproject uit i.s.m. agrarische sector aan Zuidkant Bentwoud.

Kader

- Bentwoud Uitvoeringsprogramma 2024–2029
- Coalitieakkoord 2022–2026 en het bijbehorende uitvoeringsprogramma
- Economische Agenda 2021–2025
- Programma Buitengewoon waardevol buitengebied Alphen aan den Rijn
- Duurzaamheidsprogramma Alphen aan den Rijn 2021–2030

Argumenten

De voortzetting van de samenwerking Bentwoud is van belang om het gebied op de juiste manier richting de toekomst te beheren en door te ontwikkelen.

Het daarvoor opgestelde uitvoeringsprogramma Bentwoud 2024–2029 vormt niet alleen de visie voor de komende jaren, maar is ook een agendering van verschillende wensen en ideeën vanuit diverse betrokkenen. In het uitvoeringsprogramma zijn een aantal keuzes gemaakt die noodzakelijk zijn om de ambities rondom het Bentwoud te bereiken. Het gaat om de prioriteiten waterhuishouding, vitalisering bos en nieuw bos, padenplan en communicatieplan.

Om uiteindelijk tezamen met het versterken van het routenetwerk, spreiden van bezoekersstromen de samenhang en beleving in het geheel te vergroten.

Duurzaamheid

- Er wordt veel aandacht geschonken aan natuurontwikkeling, natuurbehoud en biodiversiteit, vergroten van vitaliteit en bewegen in het groen. Dat zijn belangrijke punten in het gemeentelijke duurzaamheidsprogramma 2021–2030.
- Daarnaast is de nieuwe entree BentPoort aangelegd vanuit circulaire filosofie met veel herbruikte materialen.
- Recreatie als aanjager voor toekomstbestendig landschap. Duurzame groei van recreatie & toerisme met aandacht voor kwaliteit van natuur, erfgoed, landschap en leefomgeving.

Participatie

De samenwerkingsovereenkomst is opgesteld in overleg met de andere betrokken partijen aan het Bestuurlijk Overleg Bentwoud (Provincie Zuid-Holland, Staatsbosbeheer, Gemeente Waddinxveen en Gemeente Zoetermeer). En nemen plaats in een Bestuurlijk Overleg dat een aantal keren per jaar bijeenkomen. Hoogheemraadschap Rijnland schuift daarbij regelmatig als gast agendalid aan.

Tevens fungeert het Gebruikersplatform Bentwoud (vertegenwoordigen gebruikers en lokale ondernemers) als een belangrijke klankbordgroep.

Daarnaast kent het uitvoeringsprogramma Bentwoud 2024–2029 een uitgebreide participatie ten aanzien van de afzonderlijke prioritaire projecten.

Financiële consequenties

Bestaande middelen worden benut om uitvoering te geven aan deze overeenkomst.

Realisatie

Na een positief collegebesluit wordt de gemeenteraad hiervan in kennis gesteld.

En zal de Samenwerkingsovereenkomst Bentwoud 2026 worden ondertekend op 12 maart 2026 door wethouder R. Breeuwsma namens het college van Burgemeester en wethouders.

De samenwerkingspartners van het Bestuurlijk Overleg hebben besloten dat in 2026 de beheerkaart actueel gemaakt wordt en worden nieuwe afspraken gemaakt over de toekomstige onderlinge organisatie/verdeling van het beheer en onderhoud en van de kosten daarvan.

Bijlage(n):

- Samenwerkingsovereenkomst Bentwoud 2026
- Was-Wordt tabel
- Volmacht R. Breeuwsma ondertekening Samenwerkingsovereenkomst Bentwoud 2026